

## Батьки та підростаючі діти – як правильно будувати відносини?

Іноді здається, що дорослі і їхні підростаючі діти живуть у різних вимірах. І справа не в тому, що підлітки легковажні й безвідповідальні, як часто скаржаться батьки, і не в тому, що дорослі надто прагнуть контролювати своїх чад, як вважають діти. Просто кожен з них виступає у заздалегідь прописаній, «затвердженій» ролі, не вмюючи відійти від придуманого сценарію.

Кожному з батьків знайома ситуація, коли, вони розповідають дитині про необхідність вчитися, труднощі сучасного життя, але ці слова «йдуть у пустоту». І майже кожна дитина може пригадати, як вона із захопленням розповідає батькам про свої радощі і перемоги, але у відповідь чує про оцінки, поведінку, замість того, щоб порадіти разом з нею. Іншими словами, реальність батьків абсолютно не співпадає з реальністю підлітка. І цілком зрозуміло, що в реальності підлітка почуття до коханого, непорозуміння з другом значно важливіші якихось оцінок. Просто в 14-16 років людина так влаштована. І якщо мудрі мама чи тато згадають себе в цьому віці, то найімовірніше виявиться, що і з ними відбувалося щось подібне. На жаль, часто замість того, щоб зрозуміти і прийняти, що інша людина влаштована по-іншому, її починають переробляти.

Кожна сім'я рано чи пізно стикається з труднощами, що стосуються виховання дітей. Деякі з них неминучі, тому що пов'язані з кризами дитячого розвитку, а більшість можна за просто уникнути, якщо задатися такою метою. У цьому допоможе терпіння, спостережливість і бажання краще пізнати психологію дитячо-батьківських відносин.

Для того, щоб максимізувати позитивний і звести до мінімуму негативний вплив сім'ї на виховання дитини, необхідно пам'ятати певні правила:

- постійно критикуючи свою дитину – ви спонукаєте її до ненависті оточуючих людей;
- живучи у ворожнечі зі своєю дитиною – ви навчаєте її агресивності;
- коли хвалити дитину – вона виростає вдячною;
- сміючись над дитиною – «замикаєте» її в собі;

- коли дитина росте в докорах – у неї починає розвиватися почуття провини;
- коли в сім'ї є взаєморозуміння та любов – дитина навчається сприймати оточуючих із людяністю;
- коли дитину заохочувати – в неї з'являється віра в себе;
- якщо бути чесною з дитиною – то вона буде справедливою та самокритичною до себе;
- підтримуєте дитину – вона буде цінувати себе та оточуючих її людей; зможе бачити позитивне у нашому бурхливому житті.

Якщо дитині змалку постійно вселяти, що ти бездара, то, рано чи пізно, вона в це починає вірити. Але спочатку у неї всередині відбувається конфлікт, тому що дитина знає, що не така погана, як про неї думають батьки, а вони цього не помічають, намагаючись підігнати її під свої мірки. Вона буде змушена шукати механізм захисту власного «Я» доступними для неї способами, або буде пручатися, що породить безліч конфліктів з батьками. І те, й інше неминуче призведе до підвищеної нервової напруги і якщо батьки не змінять свою виховну політику, то у дитини може виникнути невроз, який підростаюча людина понесе з собою у доросле життя.

Будьте мудрими! Пам'ятайте, що дитина є дзеркалом вашої родини. І нехай у цьому дзеркалі люди бачать тільки красу, добро, щастя, любов та злагоду.

*Матеріал підготувала Ірина Олекса, фахівець із соціальної роботи Соціально-психологічного центру*

*Якщо у Вашому житті виникають проблеми, з вирішенням яких Ви самостійно впоратися не можете, звертайтеся до фахівців Соціально-психологічного центру м. Славутич.*

